

ΚΛΙΟΣ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ
ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΣ
ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐτησίᾳ διὰ μὲν τοὺς ἐνταῦθα
κ. κ. συνδρομητὰς δρ. Ν. Δ. 12.
Διὰ τοὺς εἰς τὸ ἑξωτερικὸν φρ. 48.
Διὰ τὰ δημόσια γραφεῖα φρ. 20.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΙΚΙΛΙΑ

«Πατὴρ καὶ μητὴρ καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων τιμιώτε-
ρόν ἐστιν ἢ πατὴρ καὶ σεμνότερον καὶ ἀγιώτερον.» (Πλάτων.).

Διὰ πᾶσαν εἰδοποίησιν μέχρι τῶν
δέκα στήλων δραχμὰς. 3.
Διατρίβαι καὶ δικαστικαὶ καταχω-
ρίσεις κατ' ἀποκοπήν.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΑΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ.

Περὶ τῶν ἐν τῇ ἄνω Ἀλβανίᾳ ἐπιστέλλου-
σιν εἰς τὴν «Νέαν Ἡμέραν» ἐκ Σκόδ-
ρας τῇ 27 Δεκεμβρίου τὰ ἑξῆς:

«... Τῶ ὄντι, καθ' ἃ καὶ ἄλλοτε ἐ-
πανειλημμένως εἶχον προαγγέλλει ὑ-
μῖν, αἱ ἐπιδιωχθεῖσαι μεταξὺ Μαυροβου-
νίων καὶ Μιρδιτῶν συνεννοήσεις φαίνε-
ται ὅτι κατέληξαν εἰς πραγματικά ἀπο-
τελέσματα, ἐπεκταθεῖσαι μάλιστα καὶ
ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὄρεινῶν φυλῶν. Αἱ τουρ-
κικαὶ ἀρχαί, ἀφοῦ ἀπὸ σφάλματος εἰς
σφάλμα περιπίπτουσαι ὤθησαν τὰ πράγ-
ματα ἐπὶ τοσοῦτον, κατανοήσασαι τέλος
τὰς ἐχθρικὰς διαθέσεις τῶν ὄρεινῶν φυ-
λῶν, ἀνέστειλαν τὴν ἀποστολὴν ἐτέρου
στρατοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀ-
πέστειλαν εἰς τὴν ὄμορον τῇ Μιρδασίᾳ
περιοχῇ τῆς Ζαδρίμας δύο τάγματα
Ἀράβων πρὸς ἀποκρούσιν πάσης ἐκ μέ-
ρους τῶν Μιρδιτῶν ἐπιδρομῆς. Προσκα-

λέσασαι δὲ εἰς Σκόδραν, κρατοῦσιν ὡς
ὁμήρους τοὺς κυρυφαίους τῶν ὄρεινῶν
φυλῶν, ὧν ἓνα καὶ ἔρριψαν ἐν ταῖς φυ-
λακαῖς, βεβαιωθείσαι ὅτι εὐρίσκεται ἐν
συνεννοήσει μετὰ τῶν Μαυροβουνίων
Ἀπέστειλαν δὲ πρὸς τοὺς τοῦτους, κατὰ τὸν
Ἅγιον Ἰωάννην τῆς Μεδοῦης, δύναμιν
ἵν' ἀποκρούσῃ πᾶσαν ἐκεῖθεν βοήθειαν
πρὸς τοὺς Μιρδίτας καὶ σκέπτονται νὰ
στρατολογήσωσιν ἐθελοντὰς ἐκ Δίβρης
καὶ Ματίας, ὑπὸ τὴν στρατηγίαν βέη-
τινός, ὃν καὶ ὠνόμασαν καϊμακάμην
Μιρδισίας. Οὕτω δ' ἐχόντων τῶν πραγ-
μάτων κατὰ τὴν ἄνω Ἀλβανίαν, ἐν πε-
ριπτώσει ἐπαναλήψεως τῶν ἐχθροπρα-
ξιῶν, ὅπερ ὡς βέβαιον θεωρεῖται ἐνταῦ-
θα, ὑπὲρ ἄλλοτε ἤδη πιθανώτατόν τι
ἐστὶν ὅτι θέλουσι συμμεθέξει καὶ αἱ ὄ-
ρεινὰ Ἀλβανικὰ φυλαὶ τοῦ κατὰ τῆς
Τουρκίας πολέμου, τοῦθ' ὅπερ λίαν θέ-
λει ἐπαιξήσῃ τὰς ἐντεῦθεν δυσχερείας

αὐτῆς καὶ διευκολύνει τὰς κινήσεις τοῦ
Μαυροβουνίου.

Ἡ ἐνδεχομένη στάσις τῶν Μιρδιτῶν
καὶ λοιπῶν ὄρεινῶν φυλῶν οὐδεὶς ἂν
πολύτως δύναται νὰ ἔχη σχέσιν πρὸς
τὸ ἀνυπαρκτὸν ζήτημα ἰδιαιτέρας Ἀλ-
βανικῆς ἡγεμονίας ἢ προασπίσεως τῶν
δικαιωμάτων ἰδιαιτέρας Ἀλβανικῆς ἐθνό-
τητος, ὡς ἐξ ἀγνοίας πολλοὶ πιστεύου-
σιν ἢ καὶ ἐκ προθέσεως ὁ καθολικισμὸς
ἐπιθυμεῖ νὰ πιστεύῃ καὶ διαδίδῃ. Ἡ πε-
λαγοελληνικὴ, ἤτοι Ἀλβανικὴ φυλὴ,
ἀπὸ τῆς ἀπώτατης ἀρχαιότητος, πάν-
τοτε μὲν, κατὰ τὸ πλεῖστον παρηκολού-
θησεν ἄλλους συγγενεῖς λαοὺς ἢ καὶ ἐ-
ξυπηρέτησε δυστυχῶς ξένα συμφέροντα,
σπανιώτατα δ' ἐνήργησε μόνῃ καὶ δι'
ἴδιον λογαριασμόν. Ἐξ ἑνὸς ἑκατομμυ-
ρίου περίπου ψυχῶν, οἰκουσῶν τὴν κυ-
ρίως Ἀλβανίαν (μὴ συμπεριλαμβανο-
μένης τῆς Ἡπείρου ἐκτεινομένης πρὸς

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΟΙ ΚΑΤΑΔΡΟΜΕΙΣ

(Συνέχεια ἴδε ἡρώμενον γύλλου.)

- Δὲν ὑπάρχει θέσις, τὸ πλήρωμα
συνεπληρώθη.
- ὦ, εἰς ναύτης δὲν σὰς ἐνοχλεῖ...
διότι...
- Τὸ πιστεύεις, ἠρώτησεν ὁ Ἰάκωβος
Πλάυφερ ἀτενίζων πρὸς αὐτόν.
- Εἶμαι βέβαιος περὶ τούτου.
- Ἀλλὰ τίς εἶσαι τέλος πάντων; ἠρώτη-
σεν ὁ πλοίαρχος.
- Γέρον ναύτης, καὶ τίμιος ἄνθρωπος.
Ἴδου δὲ καὶ δύο βραχίονες ἀρκετὰ εὐρωστοὶ
τοῦς ὁποίους δὲν πρέπει νὰ ἀποβάλλῃτε τοῦ
πλοίου σας.
- Ἀλλ' ἐνῶ ὑπάρχουν ἄλλα πλοῖα καὶ
ἄλλοι πλοίαρχοι εἰς τοὺς ὁποίους δύνασαι
νὰ χρησιμεύσῃς, διατί ἔρχεσαι ἐδῶ;
- Διότι θέλω νὰ ὑπηρετήσω ἐντὸς τοῦ
«Δελφίνου» καὶ ὑπὸ τὸν πλοίαρχον Ἰάκωβον
Πλάυφερ.
- Δὲν ἔχω ἀνάγκην σοῦ.
- Πάντοτε ἔχει τις τὴν ἀνάγκην ἐνὸς ἀφω-
σιωμένου ἀνθρώπου καὶ ῥωμαλέου περὶ τού-
του δεδύνασθε νὰ δοκιμάσῃτε περὶ τῶν τῶν

- με ἀπέναντι τριῶν ἢ τεσσάρων ἐκ τῶν ῥω-
μαλεωτέρων ἀνδρῶν τοῦ πληρώματός σας.
- Ἄγε ἔς τὸ καλὸ, ἀπήντησεν ὁ Ἰάκω-
βος, πῶς ὀνομάζεσαι;
- Κρόξτων, εἰς τὰς διαταγὰς σας.
- ἽΟ πλοίαρχος ὠπισθοδρόμησε δύο τρία βή-
ματα ἵνα παρατηρήσῃ τὸν Ἡρακλῆν ἐκεῖ-
νον ὅστις τῷ παρουσιάζετο οὕτω παραδόξως.
Ἡ θεία, ἢ συμπεριφορὰ καὶ ἐν γένει τὸ
ἔλρον τοῦ ναύτου ἐδείκνυεν ὅτι οὗτος δὲν ἐ-
καυχᾶτο ὡς πρὸς τὴν ῥώμην του. Ἐφάνητο
ὅτι ἦτο δυνάμει ἀσυνήθους καὶ ὅτι
δὲν θὰ ὠπισθοδρόμει ἐνώπιον οὐδ' αἰτ' κινδύ-
νου.
- Ποῦ ἐταξείδευσε; μέχρι τοῦδε, ἠρώ-
τησεν ὁ πλοίαρχος.
- Πανταχοῦ σχεδόν.
- Καὶ γνωρίζεις πρὸς τίνα σκοπὸν θὰ
ἀναχωρήσῃς ὁ «Δελφίν»;
- Ναί, καὶ διὰ τοῦτο θέλω νὰ ἔλθω
μαζὺ σας.
- Λοιπὸν, ἐπειδὴ φαίνεσαι ἄνθρωπος κα-
θῶς πρέπει ἐλθὲ μαζὺ μας, πήγαινε λοιπὸν εἰς
τὸν ὑποπλοίαρχον Ματθαῖον καὶ εἰπέτω
νὰ σὲ ἐγγράψῃ εἰς τὸ ναυτολόγιον.
- ἽΟ πλοίαρχος ἅμα εἶπε ταῦτα περιέμενε
νὰ ἴδῃ τὸν ναύτην στρεφόμενον καὶ τρέχον-
τα πρὸς τὴν πρῶραν ἵνα ἐνταμώσῃ τὸν ὑ-
ποπλοίαρχον, ἀλλὰ τοῦναντίον εὗτος ἔστατο
ἀκίνητος εἰς ἐνώπιόν του.

- Λοιπὸν, ἐνόησε, ἠρώτησε ὁ πλοίαρχος.
- Ναί, ἀπήντησεν ἐκεῖνος, ἀλλὰ δὲν
εἶναι μόνον τοῦτο, ἤθελον νὰ σὰς παρακα-
λέσω καὶ τι ἄλλο.
- Οὐ, στενοχωροῦμαι μαζὺ σου, εἶπεν
ὁ πλοίαρχος· λέγε διότι βιάζομαι.
- Δὲν σὰς ἐμποδίζω ἐπὶ πολὺ· ἀκού-
σατε με ὀλίγας λέξεις, ἔχω ἓνα ἀνεψιόν.
- Τὸν συγχάριζω διὰ τὸν θεῖόν του· ἀλλὰ
λέγε.
- Λοιπὸν...
- Θὰ τελειώσῃς, ἠρώτησεν ὁ πλοίαρχος
ἀνυπομονῶν.
- Λοιπὸν ἴδου· ἐνῶ παίρνετε μαζὺ σας
τὸν θεῖον πρέπει νὰ πάρῃτε καὶ τὸν ἀνεψιόν.
- Ἀλήθεια;
- Ναί, οὕτως συνειθίζεται, διότι ὁ εἰς
δὲν ταξιδεύει χωρὶς τὸν ἄλλον.
- Καὶ ποῖος εἶναι τέλος πάντων ὁ
ἀνεψιός σου;
- Παις δεκαπενταετῆς εἰς τὸν ὅποιον
διδάσκω τὸ ἐπάγγελμα μας, εἶναι παιδί
μὲ θέλησιν καὶ πιστεύω ὅτι θὰ γίνῃ καλὸς
ναύτης.
- Ἄ διάβολε, γέρω Κρόξτων, μήπως
ἐνόμισες ὅτι ὁ «Δελφίν» εἶναι σχολεῖον
ναυτοπαιδῶν;
- Μὴ λέγετε τίποτε κακὸν διὰ τοὺς ναυ-
τόπαιδας. Διότι ναυτοπαιδῆς ἦσαν τὸ πρῶτον
καὶ ὁ Φραγκλῖνος καὶ ὁ ναύαρχος Νέλσον.

βορρὰν ὑπὲρ τὸ Ἀργυροκάστρον κατ' αὐ-
τὸν τὸν χάρτην τοῦ Κίρπερτ), μόλις
ἐκατὸν χιλιάδες εἰσι καθολικοὶ, καὶ οὐ-
τοι, γεωγραφικῶς καὶ ὡς ἐκ τοῦ θρη-
σκευάματος πάντη ἀποκεχωρισμένοι τῆς
λοιπῆς Ἀλβανίας. Ἐνεκα μάλιστα τῆς
ὀλεθρίας ἐπιρροῆς, ἣν ἐξήσκησε παντα-
χοῦ ὁ καθολικὸς κλήρος, ἐτι μᾶλλον ἀ-
πέξενώθησαν οἱ καθολικοὶ Ἀλβανοὶ ἀπὸ
τῶν ὁμοφύλων αὐτῶν. Ἐκ δὲ τῶν λοι-
πῶν 900,000 Ἀλβανῶν, τετρακόσαιοι
μὲν χιλιάδες εἰσὶν ὀρθόδοξοι, ἀναποσπά-
στως συνδεδεμένοι μετὰ τῶν Ἑλλήνων
διὰ τῆς συναισθήσεως τῆς ἀρχικῆς κοι-
νότητος τῆς καταγωγῆς, διὰ τοῦ θρη-
σκευάματος, διὰ τῆς ὀμιλουμένης ἢ γρα-
πτῆς γλώσσης καὶ διαφορῶν ἄλλων
δεσμῶν. Αἱ δὲ λοιπαὶ πεντακόσαιοι χιλι-
άδες εἰσὶ Τουρκαλβανοὶ, πιστοὶ μὲν ἤ-
δη καὶ ἀφωσιωμένοι διατελοῦντες τῇ
τουρκικῇ κυβερνήσει καὶ τῇ παρούσῃ
τάξει ἀλλὰ συναισθητόμενοι τὴν ἀκρο-
σφαλεῖ κατάστασιν τῶν πραγμάτων
καὶ τὰ ἀληθῆ συμφέροντα τῆς Ἀλ-
βανίας καὶ τῆς Ἀνατολῆς, πρὸς δὲ
καὶ ἐν ἐπιγνώσει τῆς μετὰ τοῦ ἑλ-
ληνικοῦ στοιχείου συγγενείας τῶν καὶ
ἐπιπλεονέκτων ὑπὸ τοῦ πολυειδῶς συγ-
χρωτισθέντος μετ' αὐτῶν ἑλληνικοῦ προ-
κειμένου νὰ ἐπέλθῃ νέα τις φάσις
πραγμάτων, ἀδιστακτικῶς θέλουσι προ-
τιμῆσαι τὴν μετὰ τοῦ ἑλληνισμοῦ σύμ-
πραξιν.

γνοίᾳ αὐτῶν καὶ μακρὰν τῆς Σύρου συνε-
πνήθησαν ὑφ' ἡμῶν μετὰ τοῦ νεκροῦ.

Εἶδεν καὶ οὐδεὶς ὑπάρχει φόβος μειώσεως
εἴτε τῆς ἡμετέρας ὑπολήψεως εἴτε τῆς
ἐκείνων, ἅτε δὴ γνωστῶν ὄντων, ἡμῶν
μὲν ὡς ἀρκούντως ἀμερόληπτον ἐφημερίδα
γράφοντων, ἐκείνων δὲ ὡς ἐπ' ἀνδρείᾳ
καὶ φιλοπατρίᾳ ἔν τε τῇ στρατιωτικῇ
ὑπηρεσίᾳ καὶ ἐν τῷ πολέμῳ τῆς Κρήτης
διαπρεψάντων ἐν τούτοις καθήκον ἔχομεν
ν' ἀπαντήσωμεν, εἰς τὴν διατριβὴν, διότι
οὐ μόνον ἡμεῖς, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀνωτέρω κύριοι
ἀδικῶς καὶ παραλόγως προβάλλονται.

«Θὰ ἐλέγξωμεν», λέγει ὁ μὴ ὑπογεγραμ-
μένος ἀξιωματικὸς, «μὲ τὰς γραμμὰς ταύ-
τας τὸν ἐρωτησθέντα ἄνθρωπον τῶν ὀποίων
ἢ ἰδιοτιμία ἀσεβεῖ ἀκόμη καὶ ἐπ' αὐτοῦ
τοῦ τάφου τῶν τεθνεώτων... ὅπου τὰν ὑπὸ
τὸ πρόσχημα τῆς δημοσιεύσεως λόγου εἰς
μνήμην αὐτοῦ, ἐρχοῦνται τίτις ὁπως ἐξυ-
μνήσωσι πρόσωπα ἄλλα κτ.λ.»

«Ὅστις ἀνέγνω τὴν εἰς τὸν ἀειμνήστον
Ζυγομάχην σύντομον τοῦ «Ἡλίου» νεκρολο-
γίαν, θυμαίνει βεβαίως τοῦ διατριβογράφου,
καὶ ἀναγνωρίζει ἀμέσως ὅτι ὁ ἄνθρω-
πὸς ἐλογώθη ἕνεκα τῆς μετ' ἐπαίνου μνημῆος,
ἣν ἐποίησάμεθα δικαίως τοῖς συναγωνισταῖς ἐ-
κείνου Πετρίτση καὶ Μπογιατζόγλου, πρὸς
οὓς, ὡς φαίνεται, δυσμενῶς δίκαιται ὁ
διατριβογράφος ἅλλ' ἄρα γὰρ εἰναι τις ὑπό-
χρεως, γράφων, ἢ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κα-
πονήσῃ τὰς σκέψεις αὐτοῦ καὶ τὴν ἐν τῇ
ἱστορίᾳ ἀλήθειαν συμφώνως πρὸς τὴν ἑαυ-
τοῦ ἢ τὴν τῶν ἄλλων τοιαύτην ἢ τοιαύτην
ψυχολογικὴν διάθεσιν».

Ἡμεῖς, λυπηρῶς διατεθέντες ἐπὶ τῷ θαν-
νάτῳ τοῦ ἀειμνήστου φίλου καὶ συμπολί-
του ἡμῶν Ἰωάννου Ζυγομάχα, συνελέξαμεν
προχείρως ἄνθη τινὰ ἐκ τοῦ εὐθανοῦς λει-
μῶνος τῆς Ἑλληνικῆς ἀνδρείας, καὶ ἐν τῷ
φύλλῳ ἡμῶν ἐκείνῳ προσηγήκαμεν αὐ-
τὰ ὡς οἶον νεκρολογίαν εἰς τὴν αἰδίον μνή-
μην του. Ἀλλὰ καθάπερ ἐν τοιαύταις ὡ-
ραιοῖς, συνέβη καὶ ἡμῖν ἐλεγειακὴν ἐκδρο-
μὴν ἐν τῷ λειμῶνι ἐκδραμῶσαι, καὶ ἄλλων
μὲν ἐκλεκτῶν υἱῶν τῆς πατρίδος νὰ μνη-
σθώμεν, καὶ δὴ καὶ τῶν προσφιλῶν τῷ
Ζυγομάχᾳ συμπολεμιστῶν Ἀντωνίου Πετρί-
τση καὶ Ἀριστοτέλους Μπογιατζόγλου.

Καὶ εἰναι μὲν ἀλήθες ὅτι ἐν τε ταῖς λοι-
παῖς μάχαις καὶ ἐν Κουτσουναρίου καὶ ἄλ-
λοι, ἐκτὸς τούτων, παρήσαν ἄλκιμοι μα-
χηταί, ἡμεῖς δὲ ἀνεμίξαμεν εἰς τοῦ Ζυγο-
μάχα τὴν νεκρολογίαν μετὰ τοῦ Ἀντιγνώ-
στοπούλου καὶ Χατζημιχαήλ μόνον τὸν Πε-
τρίτσην καὶ Μπογιατζόγλου. Ἀλλὰ τοῦτο,
δὲν ἐποίησαμεν ἐκ προθέσεως οὔτε «τῆς πε-
ριστάσεως ἐπαγγελθέντες» ὡς λέγει ὁ δια-
τριβογράφος, ἀλλ' ἅτε Ἑρμούπολιτι οἶοντες
καὶ ἐν Ἑρμούπολει γράφοντες, φυσικώτε-
ρον ἦτο καὶ προχείρτερον νὰ μνησθώμεν
μᾶλλον ἐκείνων, καίπερ ἀπὸ πολλοῦ ἄ-
πάντων τῆς Σύρου καὶ μηδεμίαν τῶν ἡμῖν
γραφόμενων ἐχόντων εἶδωσιν καὶ πῶς ὄχι;
ἀφοῦ καὶ αὐτοὶ ἐτύγγανον οὐ μόνον φίλοι
ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς μάλιστα διακεκριμένοις
συναγωνισταῖς τοῦ νεκροῦ. Ἄλλως τε ἡμεῖς
τοῦ τε Πετρίτση καὶ Μπογιατζόγλου ἡγά-
σθημεν πάντοτε καὶ ἐπ' αὐτοῖς ὡς Ἑρμού-
πολιτικὸς σεμνοδόχος, διότι καίπερ νῆσι
ἀμφότεροι, ἀνήμενοι εἰς μίαν καὶ τὴν αὐ-
τὴν ἐκλεκτὴν καὶ εὐπρονοιόγενειαν, μᾶλ-
λον τὰς Μούσας λατρεύουσιν καὶ πολλοὺς
ἀουθησάντων ἐπιστήμονας, αὐτοὶ τοιοῦτον
καὶ ἐπιπλεονέκτων πατριωτικὴν καὶ ἡλικιωτὴν ἐ-

ρωτα πρὸς τὴν ἐκ τῶν ὄπλων δόξαν, ὡστε
καταλιπόντες ἄνετον βίαν καὶ δμαλὸν στά-
διον, προσῆλθον ἐθελονταί εἰς τὰς τάξεις
τοῦ στρατοῦ καὶ ὑπηρετήσαν τὴν πατρίδα
γενναίως καὶ ἐντίμως ἔντε εἰρήνῃ καὶ ἐν πο-
λέμῳ.

«Ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ἐξἴκολουθεὶ ἢ
δικτριβή,» διὰ τῆς ἀθάνατος τοῦ ταύτης
ἠθέλησεν ὡς πρὸς μὲν τὴν ἀνδρείαν νὰ
συγκαταριθμῆσθαι μετὰ τοῦ ἀειμνήστου Χ.
Ἀναγνωστοπούλου καὶ Ι. Ζυγομάχα τοῦ
Πετρίτση καὶ Μπογιατζόγλου, ὡς πρὸς
δὲ τὴν θέσιν καὶ τὴν ἀξίαν μετὰ τὸν ἀρχη-
γὸν σώματος ἐπαρχίας Χατζῆ Μιχαήλ
κτ.λ.

Φοβούμενοι μήπως ὁ διατριβογράφος ἢ
δὲν γινώσκῃ τὰ πράγματα καὶ τὰ πρόσω-
πα μὴδ' αὐτὸς μάρτυς αὐτόπτης ὦν μηδὲ
παρ' ἄλλων ἀκούσας, ἢ ἄλλως, διαστρέφῃ
ὡς μὴ ὀφείλῃ, ἐκ κακῆς προθέσεως τὴν ἀ-
λήθειαν, ἀναγκάζομεθα νὰ παραπέμψωμεν
αὐτὸν εἰς ἐπίσημα ἔγγραφα καὶ διατριβὰς
ἀνθρώπων ἐντίμων καὶ ἀξιοπιστῶν, θέσιν ἐπί-
σημον ἐχόντων τῶν ἀγόνων, οὓς ἀφηγοῦνται,
καὶ οἵτινες, καίτοι ἀντιπρονοῦσαι πολλάκις
ἐπ' ἄλλων προσώπων καὶ ζητημάτων, περὶ
τῆς ἀνδρείας ὅμως καὶ τιμιότητος τῶν Πε-
τρίτση καὶ Μπογιατζόγλου οὐδέμου δια-
φρονοῦσι καί.

1) Ὁ Στυλιανὸς Παπαδάκης πληρεξού-
σιος τῆς ἐπαρχίας Μιχαηπέλου παρὰ τῇ ἐ-
θνικῇ τῶν Κρητῶν συνλεύσει εἰς τὰ Ἀπο-
μνημονεύματα τῆς ἐν Κρήτῃ ἐπαναστάσεως,
ἐξίτις ἐν σελίδι 114 τὸν Ἀντωνίου Πε-
τρίτσην ἐφορησάντα ὑπὲρ τοῦ Νικολαΐδου
Ξιφῆρος μαχομένου καὶ κινδυνεύοντος καὶ
«ὡς χαλαστὰν δεχόμενον ἐντὸς τοῦ χωρίου
τῶν ἐχθρῶν τὰς σφαίρας ἐκ τῶν παραθύ-
ρων καὶ δωμάτων καὶ ὑπὸ ξιφῆρων Τούρ-
κων διωκόμενον καὶ μετ' ἀπελπισίας πλέον
θεώμενον καὶ προασπιζόμενον ὑπὸ τῶν ἡ-
μετέρων».

Ἐρωτῶμεν ἤδη ἦτο ἢ δὲν ἦτο κινδυνώ-
δης ἡ θέσις αὕτη εἰς ἣν ἐξέτεθη ὁ Ἀντων-
νίου Πετρίτση; Πιστεύομεν ὅτι δὲν δύναται
ὁ διατριβογράφος ἅτε δὴ καὶ στρατιωτικὸς
ὢν, ν' ἀρνηθῇ ὅτι τὸ ἐφορῆσαι τινὰ μόνον εἰς
χωρίον ἐχθρῶν καὶ προμάχεσθαι φίλου
κινδυνεύοντος, καὶ δέχεσθαι χαλαστῶν τὰς
σφαίρας τῶν ἐχθρῶν, τῶν μὲν πόρρωθεν καὶ
ὀπίσθεν παραθύρων καὶ δωμάτων κατ' αὐ-
τοῦ πυροβολούντων, τῶν δὲ ξιφουλκούντων
καὶ ἄγγι μετ' αὐτοῦ συμπληκνούντων,
ἐν δὲ τῷ καπνῷ καὶ τῇ βροῇ νὰ βλέπωσιν
αὐτὸν ἐκθαμβοὶ οἱ φίλοι τοῦ ἐχθροῦ, ὠθοῦν-
τα καὶ ὠλοῦμενον καὶ πληττοντα καὶ πληπ-
τόμενον, πιστεύομεν ὅτι ἔχει τι τὸ μεγα-
λοπροπὲς καὶ ἡρωϊκόν.

2) Ὁ Νικόλαος Μύχης ἀνθυπασπιστὴς
τοῦ Ἑλλην. πεζικοῦ, ἐθελοντῆς εἰς Κρήτην
στρατεύσας, ἐν τῇ «Ἐπαναστατικῇ εἰκόμῃ
τῶν δυτικῶν τῆς Κρήτης διαμερισμάτων» ἐ-
ξισταρῶν τὰ τοῦ Βαφέ, μαρτυρεῖ ἐν σελ. 21
ὅτι μετὰ τῶν ἀνδρείων καὶ εὐγενῶν νέων
ὢν οἱ μὲν ἔπεσαν, οἱ δὲ ἐπληρώθησαν ἐν
τῇ ἐνδόξῳ καὶ πολυδακρύτῳ ἐκείνῃ μάχῃ
ἦν καὶ ὁ Ἀριστοτέλης Μπογιατζόγλου.

«Κατὰ τὴν μάχην ἐκείνην, λέγει, ἔπεσαν
δεκαπέντε ἐπαναστάται, ἐν οἷς ἡ κορυφαία
τῶν ἐθελοντῶν, ὁ ὑπολοχαγὸς τοῦ Ἡερο-
βολιχοῦ Ἀλέξανδρος Παράδης, οἱ τομικοὶ

(1) Καὶ ἕτερος τῆς αὐτῆς οἰκονομίας ἐ-
πεσε μαχομένου ἐν Κρήτῃ τὸν Νοέμβριον
τοῦ 1866, ὁ Ἀδαμάντιος Μ. Πετρόπουλος.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Εἰς τὸν ἐν τῇ «Ἐφημερίδι» Ἀξιωματικόν.

Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 21 φύλλῳ τῆς «Ἐφη-
μερίδος» κατεχωρήσθη μακρὰ διατριβή, ἣν
ὁ συντάκτης αὐτῆς δὲν εὐπρεστήθη νὰ δη-
μοσιεύσῃ ἐνυπόγραφον, καίτοι, ὡς ὑποση-
μειοῖ ἡ «Ἐφημερίς» ἐντίμος ἀξιωματικὸς
οὗτος τυγχάνει.

Ἐν τῇ διατριβῇ ταύτῃ ὁ μὴ ὑπογεγραμ-
μένος ἀξιωματικὸς, ἀφορμὴν λαμβάνων ἐκ
τῆς ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 81 φύλλῳ τοῦ «Ἡλίου»
νεκρολογίας εἰς τὸν ἀειμνήστον Ἰωάννην
Ζυγομάχην, μετὰ πολλῆς ἐπιτιθέσθαι σφο-
δρότητος, οὐ μόνον κατ' ἡμῶν τῶν γραφάν-
των τὴν νεκρολογίαν ἐκείνην, ἀλλὰ καὶ κα-
τὰ τῶν κ. κ. Ἀντωνίου Πετρίτση καὶ Ἀ-
ριστοτέλους Μπογιατζόγλου, οἵτινες ἐν ἄ-

— Νὰ σοῦ εἰπῶ, τὴν ἀλήθειαν, φίλε μου
ἔχεις ἰδιαιτέρον τρόπον τοῦ ἠμιλεῖν, ὡστε
μ' ἐπεισεῖς πᾶντα νὰ δὴγησῃς τὸν ἀνε-
ψιὸν σου ἐδῶ, ἀλλ' ἐν δὲν ἦναι ὅπως μοι
τὸν περιγράφεις ὅτι τὸ μετανοήσῃς πᾶ-
ντα γινε λοιπὸν καὶ εἰς μίαν ὥραν νὰ ἦσθαι ἐδῶ.
Ὁ Κρόζτων δὲν περιέμεινεν ἄλλο τι, ἐ-
χειρέτισε τὸν πλοίαρχον καὶ ἀνεχώρησε.
Μετὰ μίαν δὲ ὥραν ἐπανῆλθε εἰς τὸ πλοῖον
μετὰ τοῦ ἀνεψιῦ τρι, νεανίου δεκαεπτά-
ρον ἢ δεκάπεντε ἐτῶν, λεπτοφυοῦς καὶ ἀ-
δυνάτου, ὅστις ἐρβίνατο περίφοβος καὶ μὴ
κλιρονομήσας ἀπὸ τὸν θεῖόν του τὴν σω-
ματικὴν εὐφροσύνην καὶ ἰσχυρότητα. Ὁ
Κρόζτων ὅμως ἐρβίνατο ἐμψυχῶν τὸν ἀνε-
ψιὸν του διότι τῷ ἔλεγεν ἐνῶ ἀνέδινον τὴν
κλίμακα τοῦ ἀπασπλοῦ. ἀπολοῦθε.

Εσ. Ιερ. και Βασιλειάδης... ετραυματισθησαν δε ισάριθμοι εν οδω και ο επιλοχιαις Αριστοτέλης Μπογιατζόγλου... ηχημαλωτισθησαν δε κτλ.

Αλλ' ηδη ερωτώμεν και πάλιν τον διατριβογράφον δ παρα τους ηρώας του Βαφέ μαχομένους και θύσκοντες, αγωνιζόμενος και πληγείς, πως άλλως δύναται να κληθῆ ἡ πολεμιστῆς βραχὺς και μαχημώτατος και ἄκιμος;

3) Εν τῇ αὐτῇ διατριβῇ ἐν σελ. 63 δ αὐτὸς Ν. Ψύχας περιγράφων τὴν ἐν Κουτσουναρίου μάχην λέγει τὰ ἑξῆς: «Καίπερ τοῦ ὤσθενος ἡμῶν μημιμοικοῦ διζέουγοι οἱ κατὰ καιροὺς προθύμως προκινδυνεύοντες, παραθέτομεν τὰ ὀνόματα τῶν ἐκ Σαμαρίου ἐπὶ τὰ πρόω ἐπιδρομῶντων, ὅπως τὸ Ἐλληνικὸν ἔθνος γρηορίσῃ τοὺς προκινδυνεύσαντας ὑπὲρ τῆς εὐημερίας και ἀπελευθερώσεώς του. Τὸ βραβεῦν τῆς ἀρετῆς πρέπει νὰ ἦναι ὑπατορ μέλιμοσ παρτὸς ἀνθρώπου... Δέον ὅθεν νὰ προσέξωμεν ἵνα μὴ ἀδικήσωμεν τοὺς ἐπιδρομῶντας ἐπανάστατας και φίλους. Ἴδου αὐτοί. Χαρίλαος Ἀγαγρωστόπουλος ἀρθουπασπιστῆς (πρωτοურγὸς τῆς ἐπιδρομῆς, ὅσotis και ἔπεσε) ... Ἀριστοτέλης Μπογιατζόγλου (ἐπιλοχιαις ἐπληρώθη)... Ἰωάννης Ζυγομαλᾶς (κατόπιν πληρωθεῖς Ἀντώνιος Πετριτσης... κτλ.

4) Και ὁ ἀνώνυμος μὲν γνωστὸς δὲ και ἀξιότιμος ἀνὴρ ὅστις ἐν Ἀθήναις ἐξέδωκε τὴν διατριβὴν «Ἀπάντησις εἰς τὸν Κρήτα» ἐν σελ. 38 ὅδὲ πως γράφει πρὸς τὸν Ἀντώνιον Πετριτσην.

« Φίλιτατέ μοι.

... Ὑπηρέτησα, ἐν Κρήτῃ ὅσον ὁ λόγοι και πάντες ἐκεῖ σ' ἐξέτιμησαν ...

Ταῦτα τὰ ὀλίγα εἰς ὧν ἔχομεν πολλῶν προφορικῶν και γραπτῶν μαρτυριῶν ἀναφέροντες ἀρκούντως ἀπεδείξαμεν, ὡς φρονούμεν, ὅποιοι τινες ἀνδρες τὴν ψυχὴν και τὸ φρόνημα τυγχάνουσιν δ' Ἀντώνιος Πετριτσης και δ' Ἀριστοτέλης Μπογιατζόγλου; ἡ καλὴ κλῆσις αὐτῆ και ὁ μάλιστα ξυνορίας.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ διατριβὴ καθάπτεται, προσέτι αὐτῶν, και ἰδίως τοῦ δευτέρου ὅτι «ἡ θέσις αὐτῶν, ὑπήγετο πάντοτε εἰς τὴν γενικὴν κατηγορίαν τῶν ἐθελοντῶν, διότι οὐδὲν διάβημα διατρεπέστερον τοῦ ἐπιλοφύρου πλῆθοσ διέπραξαν ὅπως προσκήσονται ἐξαιρετικὴν τινα θέσιν και ἄξίαν» φέρει δὴ και ταῦτα διὰ τοῦ ἐπισημοτέρου ἀναίρεσωμεν τρόπου και ὅτι ἦσαν ἀρχηγοὶ καταδείξωμεν.

Ὁ Ἰωάννης Ζυγομαλᾶς, γενικὸς ἀρχηγὸς τοῦ τμήματος Χανίων ἐν τῷ πολέμῳ τῆς Κρήτης, ἐν τῇ πρὸς τὸν ἱστορικὸν Μενδελσῶνα «Ἀπάντησι» ἐν ἡξιστασει τὰς ἐν τῷ τέλει τοῦ ἀγῶνος πεισματώδεις πρὸς τοὺς Τούρκους συμπλοκάς, λέγει. «Ἡ κατάστασις αὐτῆ διήρκεσεν ἀπὸ τῆς 20 Ἰουλίου μέχρι τοῦ ἐπελθόντος φθινοπώρου 1868 ὅτε οἱ Χριστιανοὶ τοῦ μέρους αὐτοῦ, ὅτε Κνωσφιᾶται, Σελινωῖται, και Κισαμῖται, τινες τῶν Σφακιωτῶν και οἱ παρ' ἐμοὶ ἐθελονταὶ ὑπὸ τὸν Ἀριστ. Μπογιατζόγλου, ἠταχάσθησαν νὰ καταρβώσωσιν εἰς τὴν γάραγγα Σαμαρίας κτλ.»

Ἀλλὰ και ὁ ἀείμνηστος Δημήτριος Πετροπουλάκης ἐν τῇ «Ἐκθέσει του περὶ τῆς δευτέρης εἰς Κρήτην ἐκστρατείας» ἐν σελ. 38 κλπ. δημοσιεύει διάφορα ἔγγραφα εἰς ὧν ἐν μὸνον καταχωρίζωμεν τὸ ἑξῆς.

Σήμερον τὴν 21 Δεκεμβρίου τοῦ 1868 εἰς συνελθόντες οἱ ὑποφανόμενοι Ἀρχηγοὶ και Καπετανατοὶ τῶν ἐθελοντῶν και κατοπιν τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐξοχωτάτου Σάββα Πασᾶ διόικητοῦ Σρακίων ἀποστολῆς τοῦ Πάουλο Χρηστοδουλάκη ὡς ἀπεσταλμένου πρὸς συνθηκολόγησιν, ἵνα ἀπέλωμεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐν πλήρει ἀξιοπροσέῃ και δι' εὐρωπαϊκῶν πλοίων, διορίζωμεν πληρεξούσιους ἀπεσταλμένους; τὸν Ἀρχηγὸν Κ. Γάκην Ζῆκον και τοὺς Σωματάρχας Κυρ. Α. Καπετανάκη και Ἰωάννην Καρτάλην, ὅπως συνεννοήσεντες μετὰ τοῦ ἐξοχωτάτου Σάββα Πασᾶ ἰρίσωσι τοὺς ὅσους ὄρους προφορικῶς ἡμετεῖς ὥρισμεν αὐτοῖς και ὑφ' οὗς θέλωμεν ἀναχωρήσει, δίδοντες τοιοστοτρόπως πλήρη πληρεξουσιότητα διὰ πᾶν ὅ,τι ἐντὸς τῆς τιμῆς και ἀξιοπροσέῃας μας πράξωσιν.

Ἐν Ἀσκούφῳ 21 Δεκεμβρίου 1868.
Οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν Ἐθελοντῶν
Α. Α. Πετροπουλάκης, Α. Μήτσας, Νικ. Νικολαίδης, Μ. Ξανθοδάκης, Η. Ζερβομπιάκος, Ἀνδρέας Η. Τσακῶνας, Α. Μπογιατζόγλου, Κ. Μπαλάρας.

Εἰς ταῦτα δὲ πάντα τὸν διατριβογράφον προχείρως παραπέμφαντες, και τὴν πολὴν πρὸς τὸν Πετριτσην και Μπογιατζόγλου ὑπόληψιν πάντων ἀνεξαίρετως τῶν ἐν Κρήτῃ ἀξίων λόγου ἀγωνιστῶν αὐτῶ ἀνυμνήσκοντες, και ἰδίως τὴν ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἔνομιον κατάθεσιν τοῦ ἐνδόξου Κριάρη, τοῦ Νικολουδάκη και ἄλλων πολλάκις εἰπόντων ὅτι «ὡς τὸν Πετριτσην και Μπογιατζόγλου ἄλιγους ἐθελοντας εἶδεν ἡ Κρήτη», φρονούμεν ὅτι, εἰ μὲν ἐκ πλάνης ἔγραψε τὴν ἐν τῇ «Ἐφημερίδῃ» διατριβὴν, ἀρκούντως αὐτὸν ἐφωτίσαμεν, εἰ δ' ἐκ προθέσεως και κῆς, ὅτι ἀρκούντως αὐτὸν ἠλέγξαμεν. Ἀλλως τε ὁ διατριβογράφος ἀξιωματικὸς ὢν και ξίφος φέρων και τὴν πατρίδα ὑπηρετῶν, ὄφειλε μᾶλλον τῶν ἄλλων νὰ τιμᾶ και σέβηται τοὺς ὑπὲρ Πατρίδος ἀγωνιζομένους, και τὸ ἐκυτῶν αἶμα ὑπὲρ αὐτῆς προσφέροντας.

Ἐπειδὴ δὲ μὴδ' αὐτὸς μὲν ὄλην τὴν ἦν εἶχε κατὰ Πετριτσην και Μπογιατζόγλου μῆνιν, δὲν ἠδυνήθη ν' ἀρνήσῃ ἐν τῇ διατριβῇ του, ὅτι οὗτοι παρήσαν ἐν ταῖς μάχαις και συνηγωνίσθησαν μετὰ τοῦ Ζυγομαλᾶ και πολλάκις ἐπληρώθησαν, ἀπρεπὲς ἦτο νὰ ἐπιτελῆ καθ' ἡμῶν, ὡς εὐκέρως και προσφυῶς ἀναμιζάντων τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐν τῇ νεκρολογίᾳ ἐκείνου. Ὅφειλε δὲ νὰ γνωσῆ ὅτι παντάπασι ἀπιθάνως λαλεῖ, περιστῶν ὡς ἔχοντας τρυφλῆς θεραπειᾶς ἀνάγκην ἀνδρες, αἰτινες καταλιπόντες γονεῖς και συγγενεῖς και πάντα τὰ ἀγαθὰ, ἐτάχθησαν εἰς τὸν στρατὸν τῆς Πατρίδος ἐθελονταὶ και ὑπῆρέτησαν μὲν ὡς στρατιῶται ἐν εἰρήνῃ, ὑπῆρέτησαν δὲ ὡς μαχηταὶ ἐν πολέμῳ, παρόντες ἐν ταῖς μάχαις και συνηγωνιζόμενοι μετὰ τῶν ἀρίστων και πρὸς τοὺς πολεμῖους προσράσσοντες και πληγὰς λαμβάνοντες, και πρῶτοι μὲν ἐπὶ τὰς στρατεῖας στρατεύοντες, τελευταῖοι δ' ἀπερχόμενοι(2) ἐκείθεν. Οὕτω δὲ σκεπτόμενος ὁ διατριβογράφος ἀντὶ νὰ τραπῆ πρὸς ἔλεγχον και μομφὴν ἀνδρείων στρατιωτῶν οὗς αἱ σπουδαῖαι ἐπαρχίαι των, τιμῶσιν τὴν ἀρετὴν των ἐξελέξαντο ἀντιπροσώπους αὐτῶν και εἰς τὸ Κοινοβούλιον ἐπέμφαν, ἡθελε μᾶλλον ζηλώσει αὐτοὺς και καταστῆ θερμότερος ἢ ἡμεῖς αὐτῶν ἐπαινέτης. «Οἶδε γὰρ και ἐχθρὸς τιμᾶν ἀνδρῶς ἀρετῆν.»

(2) Ὁ Α. Πετριτσης τῷ ὄντι ἦν ὁ τελευταῖος πάντων μετὰ τοῦ Α. Ροδοκανάκη ἀπελθὼν ἐκ Κρήτης ἐθελοντής.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Ὁ χρηστὸς συμπολίτης ἡμῶν και υἱὸς τοῦ πρὸ μικροῦ ἀποθιώσαντος Ἀθανασίου Λαδοπούλου κ. Ἐλπιδοφόρος προσήνεγκεν εἰς μὲν τὴν ἐνταῦθα φιλόπτωχον Ἐταιρίαν δραχμὰς χίλιας, εἰς δὲ τὴν τῶν ἀπόρων παίδων Σχολὴν δρ. 320. Ὡσὺτως οἱ υἱοὶ τοῦ κατ' αὐτὰς ἀποθιώσαντος Ζηνῆ Πετροκοκκίνου προσήνεγκεν 4000 μὲν δραχμὰς, εἰς τὸν ἐνταῦθα Πτωχοκομῆτον, 4000 δὲ εἰς τὸ ἐν Ποσειδίσις νῆδον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, 500 εἰς τὸ Ὁρφανοτροφεῖον τῶν ἀρρένων, 500 εἰς τὴν Ἱερρατικὴν Σχολὴν και 250 εἰς τὴν τῶν ἀπόρων. Αἱ ὑπὲρ τῶν γονέων αὐτῶν ἀνωτέρω πράξεις τῶν χρηστῶν τούτων πολιτῶν ἀναμιμνήσκουτιν ἡμῖν τὸ γραφικὸν «ἀρετῆ τῶν πατέρων σου ἐγεννήθησαν οἱ υἱοὶ σου.»

Τὴν τετάρτην διὰ τοῦ κατ' εὐθείαν ἐκ Τεργέστης Ἀυστριακοῦ ἀνατοπλοίου ἀφίχθη ἐνταῦθα ὁ στρατηγὸς τῶν κατὰ τοῦ Μυροβουλίου Τουρκικῶν στρατευσμάτων Μουχτάρ πασᾶς μετὰ τοῦ ἐπιτελείου του. Κατὰ τὴν ἐνταῦθα διατριβὴν του ἐκεῖνος μὲν δέιμεινε πρὸς τῷ κ. Ἀξελῶ γενικῶ προξένῳ τῆς Τουρκίας, οἱ δὲ μετ' αὐτοῦ ἀξιωματικοὶ εἰς τὸ παρὰ τὴν πλατεῖαν μέγα ξενοδοχεῖον τῆς «Πόλεως».

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἀφίχθη τὸ γνωστὸν Ὀθωμανικὸν ἀνατοπλοῖον «Ἰτζεδίν» ἐπὶ τοῦ ὁποίου, εὐρίσκετο ὁ πρῶην μέγας Βεζῆρης Μιδατ πασᾶς; ἀποστελλόμενος εἰς ἐξορίαν.

Ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος ψυχὸς δαιμὸν ἐπικρατεῖ εἰς τὴν πόλιν μας.

Αἱ ἀποκοσῶ ἤρξαντο ἀλλ' οὐχὶ μετὰ τῆς κατὰ τὰ ἄλλα ἐτηζωρητότητος, βεβαίως ἕνεκα τῆς ἐπικρατουσῆς δυστυχίας ἐν τῇ πόλει μας.

Ὁ φωτισμὸς τῆς πόλεως παρεχωρήθη ἐπὶ ἐργολαβίᾳ εἰς τὸν κ. Ν. Ψωμᾶν διὰ δραχμὰς 23 χιλιάδας περίπου.

Διατριβὴ ἀπαντῶσα εἰς ὅσα τις τῶν ἐνταῦθα συναδέλφων ἔγραψε κατὰ τοῦ Εἰρηνοδίκου ἄνω Σύρου κ. Μ. Λεβιτικοῦ ἐδόθη ἡμῖν, ἀλλ' ἕνεκα ἐλλείψεως χώρου θέλωμεν δημοσιεύσει κατόπιν αὐτήν.

Ἡ «Ἦρα» ἐδημοσίευσεν ἀποσπάσματα ἐκδοθέντος ἐν Κωνσταντινουπόλει λίαν περιέργου φυλαδίου ἐξ 410 σελίδων και περιέχοντος ἀπόρρητον ἀλληλογραφίαν μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Ἰγνατιῶφ, τοῦ ἐν Βιέννῃ πρεσβευτοῦ τῆς Ρωσίας κ. Νοβικῶφ και τῶν σλαυικῶν ἐπαιριῶν. Τὸ φυλλάδιον τοῦτο φέρει ἐπιγραφὴν «Ἀι εὐθύνας» ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 20 Ἰανουαρίου 1877. Ὁνομα ἐκδότου δὲν ἀναφέρεται ἐν τῷ τίτλῳ ἀλλὰ καίπερ ἀνωνόμως ἐκδιδόμενον, ἀρκεῖ ὅτι ἐπετρέπη παρὰ τοῦ γραφεῖου τοῦ τύπου ἡ δημοσίευσίς αὐτοῦ, ἵνα μὴ ὡς ἀδέσποτον θεωρηθῆ και ἀναξιόπιστον. Ἡ δημοσιευομένη ἀλληλογραφία πρὸ καιροῦ, ὡς ἡκούσαμεν, εἶχε κατασχεθῆ, πρόσφορος δὲ πρὸς δημοσίευσιν αὐτῆς στιγμῆ, ὡς φαίνεται, θεωρήθη ἡ παρούσα ἕνεκα τῆς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἀπουσίας τοῦ Ρώσου πρεσβευτοῦ περιέχει δὲ ἐπιστολάς τριῶν κοπῆ

γοριών, καί τοι δὲ δὲν σημειοῦνται τὰ ὀνόματα τῶν γραφόντων καὶ τῶν πρὸς οὓς διευθύνονται, ἀπὲ τῶν ὀνομάτων σημειοῦται στοιχειόν, ἐν ἀρχῇ δὲ τοῦ φυλλαδίου δίδεται ἡ κλείς τῶν στοιχείων τούτων. Κατὰ τὴν κλείδα ταύτην δ κ. Χ. εἶναι ἐξοχὸν πρόσωπον διαμένον ἐν Κων]πόλει, δ κ. Υ. εἶναι δ ἐν Βιέννῃ ἀδελφὸς τοῦ πρώτου, δ κ. Ζ. διευθύνει τὸ ἀσιατικὸν τμήμα ἐν τῷ ἐπιτῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖῳ μεγάλης εὐρωπαϊκῆς δυνάμεως, δ ὑψηλότητος * εἶναι σεπτὸν πρόσωπον, δ ὑψηλότητος ** στενὸς συγγενὴς τοῦ προηγουμένου εἶναι σεπτὸν πρόσωπον ἰσόθαμον ἐκείῳ, δ ὑψηλότητος *** πρόσωπον σεπτότερον ἔτι, εἶναι ἐπίδοξος διάδοχος μεγάλης αὐτοκρατορίας, δ ὑψηλότητος **** εἶναι πρόσωπον μὴ ἀπολαῦον τοῦ τίτλου σεπτῆ, ἀλλὰ βασιλευσὺν λαοῦ 120,000 ψυχῶν, δ ὑψηλότητος ***** πρόσωπον οὐδὲν ἔχον τὸ σεπτὸν, κυβερνᾷ χώραν, ἐφ' ἧς πολλὰς ἐσθλότητας τὸν πειρασμὸν νὰ βασιλευσῇ. Ἐπὶ ἄλλων προσώπων κατωτέρου βαθμοῦ μνημονεύεται μὲν ἡ θέσις, ἢν κατέχουσιν, τὸ δὲ ὄνομα ἀντικαθίσταται διὰ στιγμῶν. Ἐν δὲ τῷ ἐξωφύλλῳ τοῦ φυλλαδίου ἀγγέλλεται ἡ προσεχὴς δημοσίευσίς τριῶν ἄλλων ὑπὸ τοῦ τίτλου «Τὸ βουλγαρικὸν ζήτημα», «Ἡ Αἴγυπτος» καὶ «Ὁ Ἄσως».

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Αἱ διαπραγματεύσεις μεταξὺ Σερβίας καὶ Πύλης καρμίνωσται. Κυρίως ἐν Βιέννῃ πρόκειται νὰ προλεανθῇ μόνον τὸ ἔδαφος πρὸς ἔριςτικῆς περὶ εἰρήνης διαπραγματεύσεις ἐν Κων]λει· πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτο δ Σέρβος πρᾶκτωρ Ζούκιτς καὶ ὁ γραμματεὺς τῆς ὀθωμανικῆς πρεσβείας Φαλικὸν συνδιελέχθησαν ἐπανειλημμένως λαμβάνοντες σημειώσεις. Ἡ Πύλη προτείνει νὰ ἐκνέλωσιν τὰ πράγματα εἰς τὴν πρὸ τοῦ πολέμου κατάστασιν, ἀνατιθεμένης τῆς διευθετήσεως τῶν πρὸς τὸν Δρίναν συνόρων εἰς ἰδίαν ἐπιτροπὴν, ζητῆ δμως ἐγγυήσεις κατὰ νέας διατάξεις τῆς εἰρήνης ἐκ μέρους τῆς Σερβίας. Ὁ Ζούκιτς πρὸ παντὸς ἄλλου ἐζήτησεν ἐν ἐξηγήσει περὶ τῆς φύσεως τῶν ἐγγυήσεων τούτων, δὲν ἐδέχθη ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου συζήτησις ἄχρι τῶν ὀριστικῶν διαπραγματεύσεων. Ὁ ὀθωμανὸς πρεσβευτὴς ἠναγγάσθη λοιπὸν νὰ τηλεγραφήσῃ εἰς Κ]λιν καὶ νὰ ζητήσῃ νέας ὀδηγίας. Ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν πολυμήχανον ἠγεμόνα τοῦ Μαυρόβουλου, οὐδὲν ἀπήντησεν ἔτι εἰς τὸ τηλεγράφημα τοῦ Μιδαάτ, περιμένον νὰ ἴδῃ τί θὰ πράξωσιν οἱ Σέρβοι, ἰδίως δὲ τί θ' ἀποφασίσῃ ἡ Ῥωσσία, ἧς αἱ ἀποφάσεις εἶναι μυστηριώδεις. Ἡ ἐγκύκλιος διακόσινωσις τοῦ Γορτσάκοφ, δι' ἧς ἡ Ῥωστικὴ κυβέρνησις διεκλήθη δὲ ἴδεν ὅτι δὲν προτίθεται νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τῆς λοιπῆς Εὐρώπης, δὲν ἐπεβεβαίωθη ἀπ' ἐναντίας, δὲ, ἐπιμᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐπιτείνεται ἡ πεποιθήσις ὅτι, ἅμα ὡς ἡ Ῥωσσία πείσθη ὅτι οὐδεμία ἄλλη δύναμις προτίθεται νὰ προβῇ εἰς ἐκβιαστικὰ μέτρα κατὰ τῆς Πύλης, θὰ πραγματοποιήσῃ τὰς ἀπειλάς τῆς καὶ θὰ προβῇ μόνη εἰς τὴν χορῆσιν τῆς βίας. Ἡ δὲ ἀγγέλλονται ἐκ Κισιβερίου ὑποπτοὶ κινήσεις στρατευμάτων πρὸς τὸν Προῦτον ἐν Ἰασιῶ δὲ ἀξιοματικῆ τὸ Ῥωστικῶ ἐπετελείου προπαρασκευάζουσι τὰ κατὰ τὴν διάβασιν τῶν Ῥωστικῶν στρατιῶνς Εὐτυχῶς

καὶ ἡ ὕψις τοῦ ἀρχιστρατήγου μεγάλου δούκος Νικολάου ἐβελιθῆ ἐπαισθητῶς. Ἡ κρίσιμος στιγμή ἐστὶν πιθανῶς ἡ λήξις τῆς ἀναγκῆς. Κατὰ τηλεγράφημα τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Κολωνίας» ἐκ Κων]λεως, ἡ Πύλη φοβεῖται ὅτι ἡ εἰς Ἀθήνας μετάβασις τοῦ στρατηγοῦ Ἰγνατιῶφ σκοπὸν ἔχει ν' ἀσφαλίσῃ τὴν Ῥωσσίαν τὴν σύμπραξιν τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ἐν δεδομένη περιπτώσει ἐπαχοληθῇ πρὸς νότον δ ἀπειλῶν τὸν Εὐξείνιον τουρκικὸς στόλος. Ἡ «Φωνή» τῆς Πετροπόλεως πειράται ν' ἀποδείξῃ ὅτι οὐχὶ δυσπιστία κατὰ τῆς Ῥωσσίας, ἀλλ' αὐτὴ ἡ διαγωγή τῶν χριστιανικῶν λαῶν τῆς Ανατολῆς εἶναι ἡ δεσμεύουσα τὰς χεῖρας τῆς Εὐρώπης. Ἐφ' ὅσον, λέγει, Γραικοί, Ἰουδαῖοι, Ἀρμένιοι δὲν ἐνεοῦσιν ὅτι τὰ κοινὰ αὐτῶν συμφέροντα δεψίλουσιν νὰ συνενώσωσιν αὐτοὺς κατὰ τοῦ κοῖνου τυράννου, ἐφ' ὅσον ἡ Ῥουμυνοσία προσπαθεῖ νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς ἐρημώσεως γειτόνων καὶ ἀδελφῶν ἐπαρχιῶν, ὅπως ἀποσπάσῃ ἰσχνὰ τινα ὀφελήματα ὑπὲρ ἐαυτῆς, ἡ δυσπιστία τῆς Εὐρώπης κατὰ πάσης λύσεως θὰ διατηρηθῇ ἀκοίμητος. Τίνα ζωτικότητα νὰ προσδοκᾷ τις παρὰ λαῶν ζήλουτοῦντων οὕτω κατ' ἀλλήλων; Κατὰ τηλεγράφημα τῶν «Ἡμερησίων Νέων» τὰ Ῥωστικὰ φύλλα περιέχουσι πικρὰ παράπονα κατὰ τῶν Ἑλλήνων. Ἡ «Φωνή» ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ Ἑλλάς συνωμολόγησε πρὸ δέκα ἑβδομάδων συμμαχίαν ἀμυντικὴν καὶ ἐπιθετικὴν μετὰ τῆς Σερβίας, ὑποχρεώθησιν ν' ἀρχίσῃ τὰς ἐχθροπραξίας κατὰ τὸν Ἰανουάριον. Ἄγνοοῦμεν ἐὰν τὰ ἄλλα παράπονα τῶν Ῥωστικῶν φύλλων ἦναι εὐλογα. Ἀλλ' ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν περὶ Ἑλληνοσερβικῆς συμμαχίας ἰσχυρισμὸν, διαβεβαιούμεν διὰ τοῦ θετικωτέρου τρόπου τὸ Ῥωστικὸν φύλλον ὅτι εἶναι ὄλω; ἀνυπόστατος. Συνθήκη οὐδεμία συνωμολογήθη μετὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ Σερβίας, οὐδ' ὑπῆρχε λόγος νὰ συνομολογηθῇ, ἀφοῦ ἡ σερβικὴ κυβέρνησις ἐπιμένει θεωροῦσα ὡς ἐγκύρους τὰς ἐπὶ τῆς κρητικῆς ἐπαναστάσεως συμφωνίας. Ἡ Ἱταλικὴ «Γνώμη» γράφει: «Τηλεγράφημα τῆς «Πολιτικῆς Ἀλληλογραφίας» ἐξ Ἀθηνῶν ἀναγγέλλει ὅτι ὁ μαρκήσιος Σαλισβουρίας εὔρε τὰς ἀξιώσεις τῆς Ἑλλάδος δικαίας. Ἀλλὰ τίνες αἱ ἀξιώσεις αὐταί; Ἡ ὀθανῶς ὁ Ἕλληνας πρωθυπουργὸς ὑπέδειξε τὴν τύλην τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων τῆς Πύλης, ἧτις δέον νὰ βελτιωθῇ ὅσον ἡ τῶν Σλάβων, ἴσως δὲ παρέστησε καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς παραχωρήσεως τῆς Κρήτης. Ἀλλ' αὐταί εἶναι ἡμέτεραι εἰκασίαι· ἐπειδὴ δὲ τὸ Ἀθηναϊκὸν τηλεγράφημα φύλλου συνήθως ἀρίστως ἔχοντος πληροφορίας βεβαιῶσθαι ὅτι ὁ λόρδος Σαλισβουρίας εὔρε τὰ παράπονα τοῦ Ἑλληνοῦ πρωθυπουργοῦ εὐλογα καὶ τὰς αἰτήσεις αὐτοῦ δικαίας, δεψίλομεν νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι καὶ τὰ παράπονα καὶ αἱ αἰτήσεις οὐδὲν εἶχον τὸ ὑπερβολικόν. Ὁ μαρκήσιος Σαλισβουρίας εἶναι λιαν συνετὸς καὶ ἐπιτηδεῖος πολιτικὸς, ἡ ὥστε νὰ προσθέσῃ νέας δυσχερείας εἰς τὰς ὑπάρχουσας ἤδη καὶ νὰ γεννήσῃ ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν Ἑλλήνων ἐλπίδας δυσεκπληρώτους». Τὸ δὲ «Ἔθνος» τῆς Φλωρεντίας γράφει. «Ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνηση δὲν ἐπεδείχθη ἐν τῇ ἐνεστώσῃ ἀνατολικῇ κρίσει πολιτικὴν σύνεσιν ἀξίαν τοῦ θαυμασμοῦ τοῦ κόσμου. Καίπερ ἐπιθυμοῦσα, συνωδᾷ πρὸς τοὺς πόθους τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, νὰ συμμετάσχῃ τοῦ κινήματος

τῶν λοιπῶν χριστιανικῶν φυλῶν κατὰ τῆς Τουρκίας, οὐδὲν ἔλαβε μέτρον καὶ εἰς οὐδὲν προσέβη διάδημα ὑποδεικνύον ἐντονον ἀπόφρασιν πραγματοποιήσεως τῶν πόθων ἐκείνων. Ἦθελε νὰ κινήσῃ πόλεμον κατὰ τῆς Τουρκίας, ἀλλὰ δὲν ἠθέλε νὰ δαπανήσῃ ἐξηλοτύπει ἐπὶ τῆ συμπαθείᾳ τῶν δυνάμεων πρὸς τοὺς Σλάβους, ἀλλ' ἐπεδειλία πρὸ τῶν θυσιῶν, εἰς ἧς οὔτοι ὑπεβλήθησαν, ὅπως βιάσωσι τὸν κόσμον νὰ προνοήσῃ περὶ τῆς τύχης των. Διὰ τοιαύτης πολιτικῆς οὐδὲν, ἀπολύτως οὐδὲν ἐπιτυχᾶνεται. Οἱ ἐν Κ]λει Ἑλλήνες πρόκριτοι ὑποδέχονται τὸν Μιδαάτ ἐν ταῖς πατριαρχείαις μτ' ἐνθουσιασμοῦ τηλεγράφημα δ' ἐξ Ἀθηνῶν ἀναγγέλλει ὅτι ὁ Σαλισβουρίας εὔρε δικαίας τὰς ἀξιώσεις τῆς Ἑλλάδος. Πόση συγκρατάσας ἐκ μέτρος τοῦ εὐγενοῦς λόρδου! Εὐτυχῆς δ' ἡ Ἑλλάς ἐὰν ἀρκεῖται εἰς τοιαύτας διαβεβαιώσεις!» (Νέα Ἡμέρα.)

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ

Περὶ τῆς ἐν Ἀμοργῷ μονῆς. (συνέχεται ἴδε φύλλον 82.)

Ἡ δὲ ἐπεδιοχθεῖσα ἄραις τῶν προσωρινῶν μέτρων ἧτις ἠθέλε καταστρέψῃ ἐντελῶς τὴν Μονὴν τῆς Ἀμοργοῦ ἐμακταιώθη χάρις εἰς τας προσπάθειάς τοῦ κ. Γ. Ἀνεξάρτητου. Ὅπως δὲ ἀποστομωθῶσιν οἱ ἐχθροὶ τοῦ Ἀνεξάρτητου καταχωρίζομεν κατωτέρω ἀντίγραφον ἐπιστολῆς ἧς δ κ. Α. Νοητάκης ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν παν' ὅσα περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ἐλέχθησαν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐν τῷ «Θερσίτῃ» δημοσιευθέντα ἀπέχομεν νὰ ἐκφέρωμέν τι, καθόσον δὲν ἀνάγονται εἰς ἡμᾶς καὶ τὸν κ. Ἀνεξάρτητον τὰ ἐν αὐτῷ περιεχόμενα. Μάλιστα διαβεβαιούμεν ἐπισημως τοὺς συστανομένους δι' αὐτοῦ ὅτι οὔτε ἀνεμίχθημεν ὡς καὶ δ κ. Ἀνεξάρτητος οὔτε θέλομεν ἐπέμβει ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον ἀπάντων τούτων, διότι πάντοτε ἐσεβάζθημεν αὐτοὺς ἰδιωτικῶς, ὅπερ οὔτοι δὲν ἐπραξαν. Ἀπλῶς δὲ χάριν τοῦ τόπου καὶ τῆς Μονῆς στηλιτεύομεν τὴν διαχείρησιν τοῦ πρῶην ἡγουμενοσυμβουλοῦ καὶ τὴν ἐξ αὐτῆς προελθοῦσαν πολιτικὴν ἐξαχρείωσιν. Ἐπίσης παρατηροῦμεν τῷ κ. κ. Νικηφοράκῃ ὅτι ἠδίκησεν μᾶλλον αὐτὸν διὰ τοῦ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 295 φύλλῳ τῆς «Πανόπης» δημοσιευθέντων, καθόσον τὴν ἀλήθειαν θὰ ἀποκαλύψῃ ἡ δικαιοσύνη ἧτις θὰ ἐξακριβώσῃ καὶ τὰς διαθέσεις ἔτι τῶν διαφερομένων μερῶν. Τελευτώντες ἐπικαλούμεθα τὴν μέριμναν τοῦ Σ. Συμβουλοῦ τῶν Πλημμελειοδικῶν Σύρου εἰς ὃ ὑπεβλήθη κατὰ τοῦ κατηγορουμένου ἡγουμενοσυμβουλοῦ δικογραφία ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ ἐπὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκδόσεως τῶν ἀποφάσεων ἐπὶ τῶν ἀπολογισμῶν 1864—1869—1873 αἵτινες δὲν φαίνονται νὰ ἐξοδόθησαν ἀπὸ τὸ Ἐπαρχεῖον Θήρας διότι οὔτε εἰς τὰ ἀρχεῖα οὔτε εἰς τὸ πρωτόκολλον τοῦ ρηθέντος Ἐπαρχεῖου ἐγγράφονται. Περὶ τῶν ἀνωτέρω θέλει πείσθη ἐὰν λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς καταθέσεις τοῦ πρῶην πρωτοκολλιστοῦ τοῦ Γ. Μοσχοπούλου κλπ. ἔτι δὲ τὸ ὑπ' ἀριθ. 126 Ε. Β. ἐγγράφον τοῦ Ἐπαρχοῦ Κετοσᾶ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν Σ. Ὑπουργεῖον. Ἐν Ἐμοῦπόλει τῇ Δεκεμβρίῳ 1876. Σ.Σ.Η. Τὴν ἀνωτέρω διατριβὴν καταχωρίζομεν ὑπ' εὐθύνην τοῦ γράφοντος